

ПОЛІСЬКА ГОВІРКА В РОМАНІ В. ДРОЗДА «ЛИСТЯ ЗЕМЛІ»: МОРФОЛОГІЧНИЙ РІВЕНЬ

На матеріалі роману Володимира Дрозда «Листя землі» проаналізовано особливості української східнополіської говірки на морфологічному та словотвірному рівнях, зокрема простежено специфіку формотворення і словотворення іменників, прикметників, дієслів, відмінності у структурі та відмінюванні займенників, в оформленні прислівників. З'ясовано специфіку використання автором діалектних елементів.

Ключові слова: поліська говірка, словозміна, архаїзм, інновація, граматична аналогія.

Постановка наукової проблеми та її значення. У сучасній українській літературі одним із перших авторів, які почали шукати в поліській говірці нові художні засоби, став В. Г. Дрозд. У великий роман-дилогію «Листя землі» письменник органічно увів різнорівневі лінгвальні елементи Східного (Чернігівського) Полісся. Дружина письменника І. В. Жиленко в передмові до книги відзначила: «Складна метафоричність тексту, алегорії, міфи, притчі, казки – весь огрому духовності українського народу плюс вкраплення поліського діалекту – все це зробило твір не для “масового читача”» [1, с. 6]. Водночас фаховий читач, діалектолог, знайде в цьому тексті чимало відомостей про мовлення поліщуків Чернігівщини.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання цієї проблеми. Лексичні діалектизми та специфіку їхнього використання в романі В. Г. Дрозда «Листя землі» опрацьовано було в спеціальному дослідженні [3]. Морфологічні та словотвірні елементи східнополіської говірки у творах В. Г. Дрозда досі ніхто не вивчав.

Мета праці – простежити в романі-дилогії В. Г. Дрозда «Листя землі» морфологічні та словотвірні елементи говірки Східного Полісся. Реалізація поставленої мети передбачає виконання таких завдань: а) визначити корпус використаних у романі діалектизмів морфологічного та словотвірного рівнів; б) систематизувати говіркові словоформи і деривати та прокоментувати їх за походженням; в) простежити специфіку використання письменником діалектних словоформ та з'ясувати їх місце, роль у художньому тексті.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування результатів дослідження. На рівні словозміни іменників найвиразніше передано відмінності від літературної мови в реалізації категорії роду переважно іншомовних лексем. Значення жіночого роду мають субстантиви у випадках *піаніна тая* [1, с. 577], *піяніну привезли* [1, с. 272], *повітра тая* [2, с. 52], *маніхвеста зветься* [1, с. 299], *у біноклю дивилася* [2, с. 235],

бутиль трьохлітрову [2, с. 66], *своя череня* [1, с. 345], *лісанетою* [1, с. 447], чоловічого роду – *гильготин* [1, с. 304], *увесь Європ* [1, с. 434], *город Одес* [1, с. 581], середнього роду – *прем'я одержав* [2, с. 249]. У випадках *роля легка* [2, с. 244], *ролю судді* [2, с. 31] іменник зберігає значення жіночого роду, але засвідчує результат вирівнювання за зразком субстантивів І відміни м'якої групи. Окремі іншомовні субстантиви, які в літературній мові не відмінюються, В. Г. Дрозд відмінює за традицією народного мовлення: *мулінєм червоним* [2, с. 563], *галіхва не носив* [2, с. 399], *у галіфах* [2, с. 235], *по соші* [2, с. 559], *на соші* [2, с. 604], *піяніну привезли* [1, с. 272]. У конструкціях *попадетесья в чеку* [1, с. 668], *непа тая почалася* [2, с. 55] відображено специфіку відмінювання аббревіатур, пор. загальноновживані невідмінювану *чека* «скорочена назва Надзвичайної комісії для боротьби з контрреволюцією, саботажем і спекуляцією» та відмінювану, але чоловічого роду *неп* «нова економічна політика».

Інші діалектні явища субстантивної словозміни передано лише спорадично. Ознаки архаїчності мають флексія *-е* іменників середнього роду м'якої групи на зразок *знаттє* [1, с. 120], *видіннє* [1, с. 568], *мужичче* [1, с. 214]; закінчення *-и* місцевого відмінка іменників III відміни: *по любости* [1, с. 149]; нульова флексія родового відмінка множини іменників чоловічого та середнього родів: *год сто було* [1, с. 372], *за сто год* [1, с. 650], *дев'яносто год* [2, с. 329], *нікого з одногодок* [1, с. 317], *сім аршин* [2, с. 593], *двоє плать* [2, с. 178]. Закінчення *-а* називного відмінка множини іменників чоловічого роду у випадках *обода* [1, с. 577], *мої года* [1, с. 663], *годика два* [2, с. 34], *чотири годика* [2, с. 40], мабуть, відображає зв'язок із колишньою двоїною; можливо, такого ж походження словоформа *мебеля* «меблі» [1, с. 646]. У випадку *семено* «сім'я» [1, с. 307] суфікс *-ен-* поширено з форм непрямих відміків, а закінчення *-о* відображає результат аналогії до іменників середнього роду на зразок *село, болото*. Інші специфічні явища іменникової словозміни мають суто фонетичний характер, зокрема рефлексію **o > [o]* в закритому складі маніфестують форми родового відмінка множини іменників чоловічого роду *годков* [1, с. 39], *з дєдов* [1, с. 67]; депалаталізацію [ц'] у кінці основ – словоформи *лесніцями* [1, с. 59], *напрасліци* [1, с. 149].

Численні іменникові форми ілюструють відмінності від літературної мови в морфемній структурі чи способі творення, як-от: *детва* «дітвора» [2, с. 70], *мужитва* «мужики» [1, с. 672], *людова* «люди, люд» [1, с. 71], *людоти* «люду, людей» [1, с. 87], *родак* «родич» [1, с. 273], *людяка* «людина» [1, с. 229], *розумняки* «розумаки» [1, с. 176], *деваками* «дівчатами» [1, с. 246], *хлопаки* «хлопці» [1, с. 299], *гордяка* «гордій» [1, с. 330], *грамотяка* «грамотій» [1, с. 328], *знатяка* «знавець» [1, с. 338], *з тижняку* «з тиждень» [1, с. 257], *дощаки* «сильні дощі» [1, с. 60], *роботайло* «робітник» [1, с. 42], *щєбетайло* «щебетун» [1, с. 42], *лєпетайло* «лепетун» [1, с. 328], *матка* «мати» [1, с. 40], *датку* «подання» [1, с. 50], *гомонки* «гомону, розмови» [1, с. 50], *польогку* «полегкість» [2, с. 67], *роботько* «робітник» [1, с. 50], *фотко*

«фото» [2, с. 295], *носцики* «носки взуття» [1, с. 165], *мерлюки* «мерці» [1, с. 72], *од завидьок* «від заavidків» [1, с. 165], *дівчук* «дівчина» [1, с. 251], *дівчучка* «дівчинка» [1, с. 210], *з голодухи* «з голоду» [1, с. 159], *маладуха* «молодиця» [1, с. 143], *житуху* «життя» [1, с. 228], *жінощини* «жінки» [1, с. 221], *женицини* «т. с.» [1, с. 476], *красивлюга* «красуня» [1, с. 644], *красолицею* «красунею» [1, с. 625], *лодирі* «ледарі» [1, с. 439], *багатиня* «багач» [2, с. 390], *взувачки* «взуття» [1, с. 57], *обувка* «т. с.» [1, с. 298], *жованик* «жованка» [2, с. 129], *молодьон* «молодець, парубок» [2, с. 13], *молодьонком* «молодцем, парубком» [2, с. 68], *маладьонка* «молодиця» [1, с. 149], *молодайки* «молодиці» [1, с. 146], *у колясах* «у колясках» [2, с. 14], *горобенята* «малята горобців» [1, с. 643], *свиненя* «маля свині» [1, с. 160], *куреник* «курінь» [1, с. 373], *скуситель* «спокусник» [1, с. 651], *глитавка* «глотка» [1, с. 674], *болотина* «болото» [1, с. 674], *молодіж* «молодь» [1, с. 675], *грамотник* «грамотій» [1, с. 221], *давена* «давнина» [1, с. 79], *зеленок* «зеленець» [1, с. 191], *жисть* «життя» [1, с. 53], *жистечка* «т. с.» [1, с. 51], *спечище* «сильна спека» [1, с. 55], *ремество* «ремесло» [1, с. 62], *одев* «одяг» [1, с. 164], *глибач* «глибина» [1, с. 284], *уборни* «вбиральні» [1, с. 469], *нутренность* «нутро» [1, с. 164], *льогкі* «легені» [1, с. 328], *братеник* «брат» [1, с. 395], *братішка* «братик» [1, с. 378], *лечення* «лікування» [1, с. 447], *у пічурці* «у пічці» [1, с. 88], *на месті* «на місці» [1, с. 319], *гололедиця* «ожеледиця» [2, с. 306], *із подумок* «із думок» [2, с. 109], *придумки* «видумки» [1, с. 243], *накритка* «покритка» [1, с. 68], *поверхник* «верхняк» [2, с. 259] та ін.

Специфіку морфемної структури чи способу творення ілюструють прикметникові форми *горісну* «горьову, горьовану» [1, с. 391], *задаваста* «задавакувата» [1, с. 164], *природиста* «породиста» [1, с. 84], *чужовенна* «зовсім чужа» [2, с. 390], *добренний* «дуже добрий» [1, с. 688], *бідовенний* «дуже бідовий» [1, с. 625], *високенна* «дуже висока» [1, с. 149], *красивенна* «дуже красива» [1, с. 316], *гладенна* «дуже гладка» [1, с. 497], *трудненну* «дуже трудно» [2, с. 66], *скупердезна* «дуже скупа» [1, с. 141], *видкий* «видний» [2, с. 89], *страшкій* «страшній» [1, с. 401], *спечне* «спекотне» [2, с. 53], *молодній* «молодий» [1, с. 362], *сиротинную* «сирітську» [2, с. 10], *куриний* «курачий» [2, с. 34], *матчину* «мамину» [1, с. 76], *людяцька* «людська» [1, с. 53], *справжнецька* «справжня» [2, с. 15], *горделива* «гордлива» [2, с. 449], *шкуратним* «шкірним» [1, с. 80], *сплошним* «сполоханим» (ЛЗ-1 с. 263), *скаженійший* «скаженіший» [2, с. 116] та ін., також дієприкметники *поранетий* «поранений» [2, с. 66], *зранетою* «зраненою» [2, с. 14], *переломатою* «переломаною» [1, с. 410] і под.

В. Г. Дрозд використовує повні нестягнені форми називного, знахідного відмінків прикметників, дієприкметників та займенників жіночого та середнього родів: *отруйна хмара* [2, с. 47], *Марусина тая* [1, с. 328], *такая цегла* [2, с. 68], *жисть трудную* [1, с. 418], *войну тую проклятую* [2, с. 268], *тую підстелюху* [1, с. 258], *сюю власть* [1, с. 371], *земельку нашую* [2, с. 252], *у якую утюрився* [2, с. 116], *щось страшкее* [1,

с. 360], *теє бачила* [1, с. 260], *сеє усе* [1, с. 608], *такеє зчинилося* [1, с. 246], *нашеє горе* [1, с. 439] та ін., зокрема зауважено архаїчні форми називного відмінка середнього роду із флексією *-оє*: *многоє* [1, с. 74], *тоє буде* [1, с. 349], *тоє фотко* [2, с. 295], *такоє* [1, с. 441], *самоє вікно* [2, с. 50] та ін. Виявлено одиничну форму називного відмінка множини з нестягненим закінченням *-иє*: *такіє не треба* [1, с. 255]. У конструкції *нема гіршей доли* [1, с. 308] у прикметнику зауважено флексію *-ей*, яка розвинулася фонетично з колишнього закінчення м'якої групи *-єи*.

Відповідно до давніх форм родового відмінка вказівних займенників жіночого роду *тои, сеи* В. Г. Дрозд використовує структури *тої, сеї*: пор: *тої весни* [2, с. 65], *тої душі* [1, с. 72], *од людяки сеї* [2, с. 268]; частіше трапляється варіант *сьої*, який відображає аналогію до *тої*: *власті сьої* [1, с. 404], *сьої ночі* [2, с. 227], *сьої родини* [1, с. 458], *осьої пори* [2, с. 242] та ін., такого ж походження форма *усьої*, пор.: *усьої роботи* [1, с. 352]. Принагідно помічено: у формах указівного займенника **сеи* послідовно вживано кореневе [с], а не [ц], пор. також: *сього хліба* [1, с. 283], *сього не буду* [1, с. 638] та ін. Окрім того, простежено випадки вживання займенника *етой* «цей» та його варіантів: *етого богохульника* [1, с. 83], *етого діла* [1, с. 468], *ета буде мою* [1, с. 43], *сталося ето* [1, с. 471] та ін. У словосполученні *на хазяйстві свому* [2, с. 90] зауважено стягнену форму місцевого відмінка присвійного займенника *свій*.

Форма давального відмінка займенника 2 особи однини *табе* [1, с. 41] відображає рефлексію **ѣ > [е]* й так зване «акання». Передано також фонетично зумовлені форми предметно-особових займенників, зокрема в називному відмінку зауважено приставний [й]: *яна* [1, с. 101], *яно* [1, с. 57], *яни* [1, с. 100], у формі чоловічого роду – також [о]-рефлекс **о*: *йон* [1, с. 41]; словоформи давального відмінка займенника жіночого роду *ей* [1, с. 41], *йой* [1, с. 41] ілюструють варіативність розвитку в закритому складі **e > [е], [о]*; у родовому відмінку відзначено відсутність приставного [н] після прийменника: *у яго на небі* [1, с. 320], *у яго осталися* [1, с. 84], *до яго возносяться* [1, с. 321], *до його хилився* [1, с. 362], *до єї завльотився* [1, с. 596], у цих же словосполученнях засвідчено форму займенника чоловічого роду *яго*, що відображає так зване «акання», та форму займенника ж. р. *єї*.

У формах займенників *скільки* [1, с. 37], *скільки* [1, с. 130], *кільки* «кілька» [1, с. 306], *стільки* [2, с. 69] відображено розвиток **о* в [о], а також варіантність *-ки / -ко*. Форма родового відмінка заперечного займенника *нічогенно* «нічого» [2, с. 279] засвідчує продуктивний у цих говірках аугментативний суфікс *-енн-*; спорадично фіксована словоформа *што* [1, с. 141] розвинулася із **что* через регресивну суміжну дисиміляцію за способом творення. Виявлено неозначені займенники з часткою *кой-*: *кой-що* [1, с. 639], *кой-шо* [2, с. 13], *кой-чим* [2, с. 13], присвійний займенник *наський* «наш», пор.: *окрім наського полотна* [1, с. 164].

Відмінності від літературної мови в морфемній структурі ілюструють числівникові форми *шестерко* [1, с. 373] та *перві* «перші» [1, с. 681].

Специфіку дієслівних форм передано через інфінітиви з відкритими основами та суфіксом *-ть*, закритими – *-ті*: *розгулювать, думать* [1, с. 71], *поминають, одробляють* [1, с. 77], *одлучить* [1, с. 75], *буть* [1, с. 85], *єсті* [1, с. 143] та ін.; стягнені форми 3 особи однини теперішнього часу дієслів III класу на зразок *виверта* [1, с. 392]; словоформи 3 особи однини дієслів II дієвідміни на зразок *робе* [1, с. 51], *баче* [1, с. 143], що відображають аналогію до відповідних форм I дієвідміни; архаїчну форму теперішнього часу дієслова *бути* – *єсть* [1, с. 607], її варіант *єстяка* [1, с. 84] з формально демінутивним суфіксом; зумовлену, мабуть, аналогією форму 1 особи множини наказового способу *ходьом* [1, с. 43], де відповідно до **ѣ* вжито [о]. Словоформа *закусював* [1, с. 471] ілюструє відсутність заступлення [с] > [ш] у кореневій морфемі. Дієприслівник *глядючи* «дивлячись» [1, с. 304], похідний від дієслова II дієвідміни *глядіти*, переофомлений за зразком похідних від дієслів I дієвідміни. Специфіку в морфемній структурі ілюструють дієслівні форми *родаємося* «родичаємося» [2, с. 448], *родався* «родичався» [2, с. 445], *гадкую* «згадюю» [2, с. 346], *розкасирували* «скасували» [1, с. 328], *гарцапає* «гарцює» [1, с. 67], *загарцав* «загарцював» [1, с. 66], *привічає* «вітає» [2, с. 32].

В. Г. Дрозд виразно відобразив специфіку морфемного складу прислівників, зокрема використав архаїчні відзайменникові структури *когда* «коли» [1, с. 467], *тогда* «тоді» [1, с. 471], *тади* «т. с.» [1, с. 54], *туда* «туди» [1, с. 615], особливо активно – адвербативи з основами **-куль*, **-туль*, **-сюль*, **-вьсюль* у просторому та часовому значеннях [42, с. 38–43]: *одкуль* «відколи» [1, с. 184], *адкуль* «звідки» [1, с. 72], *одтуль* «звідти» [2, с. 32], *оттуль* «т. с.» [1, с. 211], *одсюль* «звідси» [2, с. 123], *одусюль* «звідусіль» [1, с. 305], *зодусюль* «т. с.» [2, с. 120], *повсюль* «повсюди» [1, с. 361], *ніодкуль* «нізвідки» [2, с. 389], *одкулясь* «звідкись» [1, с. 617], *покуль* «поки» [1, с. 54], *докуль* «доки» [1, с. 165], *допокуль* «т. с.» [2, с. 244], *дотуль* «доти» [1, с. 165], *досюль* «досі, до цього часу» [1, с. 285], *досюль* «до цього місця» [2, с. 123], за аналогією навіть *довкуль* «довкола» [1, с. 367]; лише спорадично зауважено варіанти з основами **-коль*, **-сель* на зразок *одкіляся* «звідкись» [1, с. 552], *досель* «досі» [1, с. 77]. За традицією народного мовлення письменник поширює основи прислівників формантом *-а*: *тута* [2, с. 300], *тепера* [1, с. 89], *колися* [1, с. 495], *деся* [2, с. 257], *одкіляся* «звідкись» [1, с. 552], також формально демінутивними суфіксами: *тутки* [1, с. 419], *тутака* [1, с. 71], *туточки* [1, с. 77], *отуточки* [1, с. 306], *теперки* [1, с. 367], *теперка* [1, с. 305], *теперека* [1, с. 77], *теперечки* [1, с. 346], *осьдечки* «ось тут» [1, с. 235], *частюка* «часто» [1, с. 408], *байдужки* «байдуже» [1, с. 160], *завтрашки* «завтра» [1, с. 100], *завтрака* «т. с.» [2, с. 13], причому це ж явище охоплює навіть дієслово *єстяка* «є» [1, с. 84], модальні слова *можечки* «може» [1, с. 74], *очевидьки* «очевидно» [1, с. 164], допустовий сполучник *хайдечки* «хай» [1, с. 216], порівняльний сполучник *начечки* «наче» [1, с. 140], вказівні частки *осьдечка* «ось» [1, 207], *осьдечки* «т. с.» [1, с. 139], *йондечки* «он» [1, с. 79]. Зауважено також прислівники з іменними суфіксами,

перенесеними із базових прикметників, – аугментативним *-енн-* та демінутивним *-еньк-*: *добренно* «дуже добре» [1, с. 50], *давненно* «дуже давно» [2, с. 61], *багатенно* «дуже багато» [2, с. 92], *довгенно* «дуже довго» [2, с. 106], *чистенно* «чисто» [1, с. 407], *ближченько* «ближче» [2, с. 15], *легшенько* «легше» [2, с. 55] та ін. Письменник часто використовує форми вищого ступеня порівняння прислівників із кінцевим формантом *-ей / -ей*: *позней* [1, с. 477], *раней* [1, с. 273], *болеї* [1, с. 199], *меней* [2, с. 94], *далей* [1, с. 209], *давней* [1, с. 52], *частей* [2, с. 29], *хужей* [1, с. 244], *хужей* [1, с. 629], *легшей* [1, с. 496], *легчей* [1, с. 676], *большей* [1, с. 130], *меншей* [1, с. 184], *лучшей* [1, с. 120], *луччей* [1, с. 219], *дужчей* [1, с. 341], *хутчей* [1, с. 76], *ближчей* [1, с. 667] та ін.; формант *-ей / -ей* наявний також у структурі прислівників *завгодей* «заздалегідь» [1, с. 509], *погодей* «згодом» [1, с. 57], *негадей* «невдовзі» [2, с. 97], *невдовжей* «т. с.» [1, с. 194], *здавней* «здавна» [1, с. 121].

Зауважено й інші діалектні адвербативи: *другодні* «наступного дня» [1, с. 164], *опосля* «потім» [1, с. 258], *послей* «т. с.» [1, с. 385], *січас* «зараз» [1, с. 41], *сей час* «зразу ж» [1, с. 217], *льовко* «гарно» [2, с. 70], *страшко* «страшно» [1, с. 69], *уранні* «вранці» [1, с. 222], *насоправде* «насправді» [1, с. 161], *сперва* «спершу» [1, с. 148], *навзирки* «назирці» [2, с. 254], *наглядки* «зовні, з вигляду» [1, с. 658], *поглумки* «глузливо» [1, с. 72], *ні гадки* «байдуже» [1, с. 224], *навдибачки* «навдибки, навшпіньки» [1, с. 165], *лисачком* «підлещуючись» [1, с. 176], *доста* «досить» [1, с. 50], *босака* «босоніж» [1, с. 299], *босяка* «т. с.» [1, с. 54], *бігма* «бігом, швидко» [2, с. 22], *щогодика* «щороку» [1, с. 618], *за дармовицю* «задарма» [1, с. 52], *на дармовицю* «за чий-небудь рахунок» [2, с. 22].

Висновки та перспективи досліджень. На відміну від інших вихідців із Полісся (В. С. Лиса, Ю. Королько, М. І. Закусила, О. М. Кулеша), В. Г. Дрозд принагідно, окремими штрихами позначив діалектні явища словозміни, натомість достатньо повно відобразив специфіку поліського словотворення. Говіркові елементи письменник використав у зазвичай дуже розлогих розповідях та спогадах персонажів. Це явище виправдане з огляду на бажання автора максимально точно і достовірно відобразити місцевий мовний колорит, індивідуалізувати мовлення персонажів, забезпечити експресивність. Авторську мову на морфологічному рівні цілком орієнтовано на літературний стандарт.

Перспективи дослідження пов'язані з потребою аналізу різнорівневих діалектизмів як стилістичної категорії.

Список використаної літератури

1. Дрозд В. Г. Листя землі : [роман] : у двох кн. / Володимир Григорович Дрозд. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. – Кн. 1. – 703 с.
2. Дрозд В. Г. Листя землі : [роман] : у двох кн. / [упоряд. І. В. Жиленко] / Володимир Григорович Дрозд. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2011. – Кн. 2. – 622 с.

3. Яворський А. Ю. Поліська лексика в романі Володимира Дрозда «Листя землі» / А. Ю. Яворський // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія : Філологічні науки. Мовознавство. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2015. – № 6 (307). – С. 154–158.

Яворский Андрей. Полесский говор в романе В. Дрозда «Листья земли»: морфологический уровень. Украинский писатель Владимир Дрозд в романе «Листья земли» отразил особенности полесского говора на морфологическом уровне, в частности воссоздал специфику формообразования и словообразования существительных, прилагательных, глаголов, различия в структуре и склонении местоимений, в оформлении наречий. Полесские словоформы, использованные писателем, систематизированы и прокомментированы с точки зрения их происхождения. Прослежены особенности использования автором элементов полесского говора и функции диалектных слов в художественной речи. Диалектные элементы В. Г. Дрозд применяет в очень длинных рассказах и воспоминаниях персонажей (традиционные диалоги в романе фактически отсутствуют). Писатель таким образом отражает местный языковой колорит. Авторская речь на уровне словоизменения ориентирована на литературный стандарт.

Ключевые слова: полесский говор, словоизменение, архаизм, инновация, грамматическая аналогия.

Yavorskyi Andrii. Polissyan Polissyan Dialect in in the Novel «Leaves of the Land» by V. Drozd: morphological level. The article considers the peculiarities of Polissyan dialects on morphological level, including specificity of nouns, adjectives and verbs form-building, differences in pronoun structure and conjugation, in numerals and adverbs processing. The author places impotance on the morphological level, since it is fully and systematically reflected in the novel «Leaves of the Land» by Ukrainian writer Volodymyr Drozd. Polissyan word forms used by the writer are systematized and commented in terms of their origin. The emphasis is laid on the specificity of use of the Polissyan patois elements by the author and the function of the dialectal words in the artistic language. V. Drozd uses elements of dialects only in very lengthy stories and memoirs of the characters (traditional dialogues in the novel, in fact, are absent), while the author's speech at a level of inflection is oriented to literary standard. The article concludes that this phenomenon is justified in view of the desire of the author most accurately and fairly reflect the local flavor of the language, and individualize characters' speech and thus provide expressiveness.

Key words: Polissyan dialect, inflections, archaism, innovation, grammatical analogy.

Стаття надійшла до редколегії 08.02.2016